

Forslaget indeholder ændringer af præciserende og redaktionel karakter i forhold til den gældende bestemmelse i § 76.

I *stk. 1* foreslås i overensstemmelse med nyere tilsynslovgivning en udtrykkelig bestemmelse, hvorefter enhver, der er pålagt pligter efter loven, efter anmodning skal give Arbejdstilsynet alle oplysninger, der er nødvendige for udøvelsen af tilsynets virksomhed.

Der kan herved afkræves oplysninger om alle forhold, der er omfattet af tilsynet, herunder om rapporter, undersøgelser, besigtigelser, anvisninger m.v.

Tilsidesættelse af oplysningspligten efter *stk. 1* kan straffes efter § 82, jf. lovforslagets nr. 3.

De i *stk. 2 og 3* foreslåede ændringer er i det væsentlige af redaktionel karakter med udgangspunkt i § 59 i den grønlandske arbejdsmiljølov (lov nr. 295 af 4. juni 1986). Det forudsættes, at beføjelserne efter *stk. 3*, herunder adgangen til fotografiske optagelser og lignende, kun anvendes i det omfang, det skønnes nødvendigt for tilsynsarbejdet, ligesom virksomheden bør underrettes herom.

Til nr. 3

Den foreslåede ændring af indledningen i § 82 er af redaktionel karakter og har til formål at bringe den sproglige udformning af bestemmelsen i overensstemmelse med den sædvanlige affattelse af tilsvarende bestemmelser i anden lovgivning. De bestemmelser, der i henseende til den øvrige lovgivning kan komme i betragtning, er for eksempel straffelovens §§ 241, 249 og 252.

Herudover foreslås en udvidelse af strafferammen, således at der ud over bøde og hæfte vil kunne idømmes fængsel i indtil 1 år.

Strafferammen svarer herved til, hvad der gælder efter miljøbeskyttelsesloven. Det er derimod ikke fundet hensigtsmæssigt i § 82 at angive de nærmere betingelser eller kriterier på grundlag af hvilke fængselsstraf kan komme på tale. En sådan opregning ville i hovedsagen alene kunne omfatte hensyn, der allerede efter straffelovens almindelige bestemmelser er af betydning ved strafudmålingen, og det findes bedst stemmende med lovgivningspraksis i øvrigt at give domstolene frihed til at fastsætte straffen i hvert enkelt tilfælde ud fra samtlige de i den pågældende sag vedkommende hensyn.

Det understreges, at fængselsstraf alene påtænkes anvendt i særlige tilfælde, herunder i tilfælde af grove eller gentagne overtrædelser af arbejdsmiljøloven ved forsætlig eller groft uagtksom adfærd.

Den foreslåede skærpelse af strafferammen har endvidere til formål at understrege, at der bør ses

med alvor på overtrædelser af arbejdsmiljølovgivningen, og at dette i højere grad end hidtil bør komme til udtryk ved strafudmålingen generelt. Forslaget tilsigter således også at bidrage til en højnelse af det almindelige bødeniveau. Bøderne bør udmåles på en sådan måde, at de bliver følelige og understreger den betydelige samfundsmæssige interesse i gennem overholdelse af arbejdsmiljølovgivningen at forebygge risiko for ulykker og arbejdsbetingede lidelser.

Bøderne skal i overensstemmelse hermed have en sådan størrelse, at de er egnede til effektivt at formå virksomhederne til at efterleve reglerne.

Der er herved særlig grund til at understrege det ofte udtalte princip om, at overtrædelse af arbejdsmiljølovgivningen ikke skal kunne betale sig i økonomisk henseende. Dette hensyn er vigtigt også for at sikre, at virksomheder, der overholder lovgivningen, ikke stilles konkurrencemæssigt ringere. Præventive hensyn kræver, at der ved udmålingen af bøder i alle tilfælde skal tages særligt hensyn til en opnået eller tilsigtet økonomisk fordel eller interesse ved en overtrædelse, ligesom der kan blive tale om konfiskation efter straffelovens almindelige regler herom.

Som anført under pkt. 2 i de almindelige bemærkninger har det i praksis givet anledning til tvivl, om og i hvilken udstrækning der vil kunne pålægges straf for personer, der medvirker til overtrædelse af arbejdsmiljølovgivningen. På denne baggrund er der fundet behov for at præcisere, at straffelovens almindelige bestemmelse om medvirken i lighed med anden særlovgivning finder tilsvarende anvendelse på arbejdsmiljølovgivningen.

Ansvar for medvirken vil i første række kunne tænkes anvendt på personer, der har en særlig – økonomisk eller anden – tilknytning til eller interesse i virksomheden, for eksempel aktionærer og lignende.

I princippet vil et medvirkensansvar også kunne komme på tale i tilfælde, hvor en af de i kapitel 4 særligt opregnede personer (arbejdsgiver, arbejdsleder) medvirker til overtrædelse af pligter, der påhviler en anden ligeledes af kapitel 4 omfattet person. I praksis bør et sådant ansvar dog formentlig alene kunne ifaldes i ganske særlige tilfælde, for eksempel hvor den pågældende optræder atypisk i forhold til sine sædvanlige funktioner.

Til nr. 4

Ophævelsen af § 85 er en konsekvens af ophævelsen af § 23, jf. det herom anførte under bemærkningerne til nr. 1. Ved forslaget til ny § 85 præciseres, at der ikke påhviler virksomhedsledere m.fl. objektive bødeansvar. Om baggrunden herfor henvises til bemærkningerne ovenfor til nr. 1.